

Euroopa

POLIITIKAÜLEVAADE

MYWEB: MEASURING YOUTH WELL-BEING

PROJEKTI MYWEB TULEMUSED: EESTI LASTE JA NOORTE ARUSAAMAD HEAOLUST.

RESULTS OF PROJECT MYWEB: UNDERSTANDINGS OF ESTONIAN CHILDREN AND YOUTH ABOUT WELL-BEING.

See 11 riigi uurijate poolt läbi viidava ja Euroopa Komisjoni 7.raamprogrammi poolt rahastatud projekti Myweb esimene poliitikaülevaade annab ülevaate projekti mõnedest Eesti kohta käivatest tulemustest.

Projekt algas märtsis 2014.

Juuni 2016

SUMMARY IN ENGLISH

Individual and group interviews with 40 children and young people carried out in Estonia in November and December 2014 and in January 2015 revealed that children and young people associated well-being very strongly with relationships with their family members and with their friends, as well as with school and hobbies and being a member of society. For children, the concept of well-being was rather vague and at the same time also concrete, related to their family, school and other immediate circumstances. For young people, well-being was associated also with material aspects of life, with carrying out responsibilities and taking adult roles. Happiness was associated with extraordinary events. The overall level of well-being and satisfaction with life among children and young people was high. Given that the basic necessities of young people are met, the findings suggest that public policy should focus on services to children and young people, which provide them with opportunities for self-actualisation and for engaging in activities that are both challenging, developmental and also liked by young people.

SISSEJUHATUS

Euroopa Liidu rahastatud uurimisprojekt MYWEB hindab Euroopa laste ja noorte longituuduuringu, millega on plaanis koguda andmeid laste ja noorte heaolu kohta, põhjendatust. Projekti raames töötavad koos 13 ülikooli ja uurimisasutust 11-st Euroopa riigist eesmärgiga teha kindlaks, milline info on juba olemas, millised on avaliku poliitika prioriteetid seoses laste ja noorte heoluga ning ka nii suure uuringu korraldamisega seotud väljakutsed.

Me keskendume järgmistele teemadele:

- Objektiivse ja subjektiivse heaolu mõõdikud,
- Tervise, heaolu ja vaesuse mõõdikud,
- Vanemateperes kogetu, sealhulgas lahtuse ja uue pere moodustamise mõju lastele,
- Haridusteega ning elukohaga seotud kogemused ja trajektoorid,
- Üleminek koolist tööle,
- Noorte paarisuhete moodustumine (ning lagunemine),
- Sõpruskondade arengute ja dünaamika kaardistamine,
- Kodanikuaktiivsus, osalemine vabatahtlikes ühingutes, osavõtt vaba-aja tegevustest,
- Kõige haavatavamate gruppide kogemuste kaardistamine.

Projekt koosneb erinevatest komponentidest, mis annavad põhjaliku ülevaate informatsioonist, mis on vajalik, et tõendus põhised töötada välja laste ja noorte heaolu toetavaid poliitikameetmeid Euroopas. Sel eesmärgil projekt:

- Esitab küsimusi noortele selle kohta, kuidas nad tõlgendavad heaolu erinevaid aspekte. Noored on kaasatud ka uurimisinstrumentide väljatöötamise ning andmekogumise meetodikat puudutavatesse otsustesse.
- Kaasab laia spektrit eksperte keskvalitsusest, mittetulundusektorist, akadeemilistest ringkondadest ja praktikute hulgast.
- Identifitseerib hetkel olemasolevad andmeallikad.
- Hindab küsitlusuuringute sobivust.
- Hindab uuringu tulu-kulu vahekorda.

Poliitikaülevaate eesmärk

Selle poliitikaülevaate eesmärk on anda teavet selle kohta, kuidas Eesti lapsed ja noored mõistavad heaolu. Tegemist on just nende arusaamadega, mis peaksid täiendama juba olemasolevaid arusaamasid heaolu kohta. Käsitledes objektiivseid ja subjektiivseid arusaamasid koos, on võimalik saada mitmekülgsem ja selles mõttes täielikum arusaam heaolust, mille saavutamine või mille poole liikumine peaks olema ka poliitikameetmete väljatöötamise ja rakendamise eesmärgiks.

ANALÜÜS JA TÕENDID

Projekti käigus Eesti laste ja noorte hulgas läbiviidud intervjuude põhjal võib öelda, et enda heaolu hindamisel peavad lapsed ja noored kõige tähtsamateks järgmisi valdkondi:

- Perekond, vanemad ja lähedased sugulased,
- Suhted sõpradega ja teiste inimestega üldisemalt,
- Õpetajad ja koolikaaslased,
- Õpingud ja haridus üldisemalt, valmistumine tööeluks.

Nooremate uuringus osalenute jaoks on heaolu suhteliselt ebamäärase tähendusega, lastel ei ole väga selget arusaama sellest, mida heaolu nende jaoks tähendab. Kui intervjuude käigus paluti neil seletada lähemalt

heaolu tähendust, siis ei osanud nad väga selgelt sõnastada, mida heaolu nende jaoks tähendab. Samas on laste mõtlemine heaolu teemal konkreetne nii ajaliselt (nad ei mäletanud kuigi hästi 3 aastat varasemat aega ega tahtnud rääkida tulevikust) kui ümbritseva keskkonna suhtes st nad seostasid heaolu peamiselt tuttavate inimestega oma lähikonnast. Õnn ja õnnelikkus tähendasid tavapärasest heaolust erinevad olukordi ja üldiselt tähendasid need sõnad mittetavapäraseid positiivseid sündmusi pere ja vanematega seoses. Ootamatuid sündmusi seostatigi reeglina millegi positiivsega, mitte ebameeldivustega. Ebameeldivustena, mida võib pidada ka õnnelikkuse vastandiks, tõid lapsed välja igavustunnet, üksindustunnet ja ka õppimisega seotud pinget. Eluga rahuolu oli kolmas oluline aspekt, millele uuringus tähelepanu pöörati. Laste eluga rahuolu oli üldiselt kõrge ja nad pidasid tegevusi, millega nad oma elus tegelesid, üldiselt väärtuslikeks ja mõttekateks.

Vanemate noorte jaoks oli heaolu pigem „mitmemõõtmeline“ – heaolust rääkides nägid nad mitmeid momente samaaegselt, mitte ei keskendunud ainult aspektile. Vanemad noored nägid piisavate materiaalsete võimaluste olemasolu, näiteks riiete, toidu, eluaseme, vaba aja veetmise ja reisimise, hariduse otsmise või omandamise võimalusi heaolu oluliste osadena. Heaolu emotsionaalsed aspektid olid ka selle rühma puhul seotud lähedaste inimestega, nii sugulaste kui sõpradega. Heaolu tähendab ka aktiivset osalemist kogukonnas, noorteühingutes ja selle kaudu ühiskonna liige olemist; ühiskonnas kuuldav ja nähtav olla on tähtis. Peamised intervjuudes mainitud emotsioonid olid kindlustunne, tunne, et sinust hoolitakse, et teised vajavad sind. Noorte jaoks oli tähtis ka võimalus tegeleda oma hobidega ning kogeda tunnustust väljapaistvate saavutuste eest.

Noored olid rahul sellega, et nad olid noored – sest noorus on aeg elus, mil endal tuleb vastutada suhteliselt väheste asjade eest. Heaolu vaatevinklist seostati täiskasvanuiga lisanduvate kohustega ja vastutusega, mis heaolu mitte ei suurenda, vaid vähendab.

POLIITKASOOVITUSED

Laste ja noorte nägemuses ei ole heaolu seotud esmaste vajaduste rahuldamisega vaid pigem erinevate psühholoogiliste vajaduste rahuldamisega. Laste hulgas on tähtsal kohal erutavate, huvitavate kogemuste saamine, samuti tunnustus ja kuuluvusvajadus. Noorte hulgas on olulisel kohal tunnustusvajadust, kuuluvustunne, eneseteostus. Kuigi ilmselt elab Eestis ka teistsuguse taustaga teistes oludes elavaid noori, võib selle uuringu raames läbiviidud intervjuude põhjal öelda, et laste ja noorte heaolu suurendamiseks kavandatavate ja elluviidavate poliitikameetmete hulgas peaks olema selliseid, mille keskmes on just eelmainitud kogemuste pakkumine.

Selliste teenuste hulka kuuluvad erinevad vaba aja veetmise võimalused – huvikoolid, huvitegevus koolis, noortekeskused, noorteprojektid. On tõenäoline, et vaba aja veetmise võimaluste suurendamine aitaks suurendada ka paljude noorte heaolu.

Teiseks, Eesti laste ja noorte kooliväsimus on teiste riikidega võrreldes kõrge. Laste ja noorte heaolu suurendamiseks oleks vajalik välja töötada rakendada erinevaid tegevusi, mis muudavad koolikeskkonda osaleja jaoks atraktiivsemaks ning enam rahuolu pakkuvamaks.

UURINGU PARAMEETRID

Terve projekti ulatuses viidi oktoobrist 2014 kuni jaanuarini 2015 läbi 440 intervjuud 11 riigi laste ja noortega. Kõige noorem neist oli 9 aastane, kõige vanem 24 aastane, enamik jäi vahemikku 10-19 aastat.

Eestis viidi intervjuud läbi november 2014 kuni jaanuar 2015, laste ja noortega vanuses 10-22 aastat. Intervjuud viidi läbi Tallinnas, Saksus ja Pärnus:

- Fookusgrupp viie 10 aastaste lapsega Pärnus, 3 poissi ja 2 tüdrukut.
- Individuaalintervjuud viie lapsega Pärnus, neli 10 aastast ja üks 12 aastane, 3 tüdrukut ja 2 poissi.
- Individuaalintervjuud viie noorega, kellest neli olid 15 aastased, üks 16 aastane, kaks noormeest, kolm neidu; värvatud Tallinna Kesklinna linnaosa kooli õpilastena.
- Fookusgrupp kuue 16 aastase noorega, kolm noormeest ja kolm neidu; värvatud Tallinna Kesklinna linnaosa kooli õpilastena.

- Individuaalintervjuud seitsme noorega Sakus, vanuses 19, 14, 15, 15, 14, 22, 14 aastat, kaks noormeest, viis neidu; värvatud organiseerumata noortena.
- Fookusgrupp nelja noormehega Sakus, vanuses 18, 15, 18, 21 aastat; värvatud organiseerumata noortena.
- Individuaalintervjuud nelja noorega Tallinnas, vanuses 17, 16, 18, 18 aastat, üks noormees, kolm neidu; värvatud noorteühingu liikmetena.
- Fookusgrupp viie noorega Tallinnas, kolm olid vanuses 16, kaks vanuses 15 aastat, kolm noormeest ja kaks neidu; värvatud noorteühingu liikmetena.

PROJEKTI IDENTITEET

PROJEKTI NIMI	Measuring Youth Well-Being (MYWeB)
KOORDINATOR	Professor Gary Pollock, Manchester Metropolitan University. G.pollock@mmu.ac.uk .
KONSORTSIUM	Manchester Metropolitan University, UK University of Bremen, Germany Pompeu Fabra University, Spain Ivo Pilar Institute, Croatia University of Debrecen, Hungary Daugavpils University, Latvia Panteion University, Greece Tallinn University, Estonia University of SS Cyril and Methodius, Slovakia University of Lisbon, Portugal Caucasus Research Resource Centres, Georgia University of Essex, UK University of Cambridge, UK Catalan Youth Agency, Spain
RAHASTAMISSKEEM	FP7 Framework Programme for Research of the European Union – Coordinating Support action
KESTUS	30 months
EELARVE	EU contribution: 1.49 Million Euro
KODULEHT	www.fp7-myweb.eu
ROHKEM INFOT	Marge.Unt@tlu.ee
ROHKEM LUGEMIST	http://fp7-myweb.eu/